
Komu	Transakcio.sk
Od koho:	Highgate Law & Tax * Peter Varga, advokát a partner
Dátum:	01.09.2025
Predmet:	Posúdenie Biznis modelu z pohľadu dane z finančných transakcií (DFT)

Toto stanovisko je vypracované na základe objednávky Transakcio.sk adresovanej Highgate Law & Tax.

Toto stanovisko je vyhotovené Highgate Law & Tax a je určené pre Transakcio.sk a Klientov.

Všetky pojmy začínajúce veľkým písmenom, ktoré sú použité v tomto stanovisku, sú definované v článku 5 tohto stanoviska.

1 Úvod

1.1 Pre účely tohto stanoviska vychádzame z nasledovných predpokladov:

1.1.1 Transakcio.sk sprostredkuje Klientom efektívnejšie využívanie poštového platobného styku¹ (ďalej len „Šeková služba“) a hromadnej platby (ďalej len „Dávková služba“, Šeková služba a/alebo Dávková služba ďalej len „Služba“) pre účely pripísania finančných prostriedkov na bankové účty príslušných adresátov (napríklad veriteľov Klientov) (ďalej len „Úhrada záväzkov“);

1.1.2 Šeková služba v sebe zahŕňa nasledujúce kroky:

- (i) Klienti nahrajú údaje o faktúrach alebo výplatách do systému (môže ich byť aj viacero);
- (ii) systém vygeneruje a vyplní poštové poukazy (šeky) (ďalej len „Poštový poukaz“); a
- (iii) Klienti uhradia Poštové poukazy platobnou kartou na mieste, ktoré prijíma úhrady Poštových poukazov.

1.1.3 Dávková služba v sebe zahŕňa nasledujúce kroky:

- (i) Klienti nahrajú údaje o faktúrach alebo výplatách do systému (môže ich byť aj viacero);
- (ii) systém vytvorí zakrytovanú elektronickú dávku platieb;

¹ § 2 ods. 8 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- (iii) systém odošle túto dávku na poštu verifikovaným emailom alebo prostredníctvom zabezpečeného SFTP pripojenia Klientom ako pokyn na úhradu (ďalej len „Platobná inštrukcia“);
 - (iv) Klienti následne vykonajú jednu platbu (všetkých zaslaných faktúr alebo výplat) jednoduchým skopírovaním týchto dát do svojho internet bankingu.
- 1.1.4 Šeková služba je určená pre Klientov, ktorí sú ochotní navštíviť poštu², pričom jej účelom je zjednodušiť Klientom vyplňanie poštových poukazov;
- 1.1.5 Dávková služba je určená pre Klientov, ktorí nepreferujú osobnú návštevu pošty a chcú Uhradiť záväzky jednou zjednodušenou Platobnou inštrukciou (ďalej len „Biznis model“).
- 1.2 Pre účely tohto stanoviska ďalej predpokladáme, že:
- 1.2.1 Klienti sú daňovníkmi pre účely ZDFT; a
 - 1.2.2 tak, ako je ďalej uvedené v tomto stanovisku.
- 1.3 Predmetom stanoviska je posúdenie Služieb z pohľadu ZDFT.
- 2 SUMÁR³
- 2.1 Úhrada Poštového poukazu na pošte Klientom nie je predmetom DFT.
- 2.2 Úhrada Platobnej inštrukcie cez internet banking Klientom je predmetom DFT, pričom maximálna výška DFT je 40,00 EUR za úhradu jednej Platobnej inštrukcie.
- 3 ANALÝZA
- 3.1 Terminológia ZDFT a klasifikácia jednotlivých prvkov Biznis modelu pre účely ZDFT
- 3.1.1 Šeková služba
- (i) V zmysle § 3 ods. 1 ZDFT je daňovníkom fyzická osoba – podnikateľ, právnická osoba alebo organizačná zložka zahraničnej osoby, ktorá je používateľom platobných služieb poskytovateľa platobných služieb vykonávajúceho finančné transakcie, a ktorá má sídlo alebo miesto podnikania v tuzemsku, má platobný účet u poskytovateľa platobných služieb so sídlom v tuzemsku alebo vykonáva činnosť v tuzemsku. Vychádzajúc z predpokladu uvedeného v článku 1.2.1, Klienti sú daňovníkom pre účely ZDFT.
 - (ii) V zmysle § 4 ods. 1 písm. m) ZDFT predmetom dane (DFT) nie je platobná operácia vykonaná v rámci poštového platobného styku a platobná operácia vykonaná poštovým podnikom určená na sprostredkovanie pripísania alebo prevodu finančných prostriedkov od odosielateľa platby k príjemcovi platby, vrátane výberov hotovostí súvisiacich s týmto sprostredkovaním.
 - (iii) Poštovým platobným stykom sa v zmysle § 2 ods. 8 zákona o poštových službách rozumie dodanie peňazí podľa údajov v poukaze poštového platobného styku

² § 8 ods. 10 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

³ Sumár zachytáva iba najpodstatnejšie závery vychádzajúce z našej analýzy. Sumár by mal byť interpretovaný v spojení s ostatnými časťami tohto stanoviska. Čítanie sumáru nenahrádza čítanie celého stanoviska.

(ďalej len „poštový poukaz“) poukázaných odosielateľom adresátovi na výplatu v hotovosti alebo sprostredkovaním pripísania na bankový účet.

- (iv) S poukazom na predpoklad uvedený v článku 1.1.2 je možné konštatovať, že úhrada Poštového poukazu zo strany Klientov na pošte nie je predmetom DFT, nakoľko takáto platobná operácia je explicitne vyňatá ZDFT z predmetu DFT.

3.1.2 Dávková služba

- (i) V zmysle § 4 ods. 1 ZDFT predmetom dane (DFT) je, okrem iného, finančná transakcia, pri ktorej dochádza k odpísaniu sumy finančných prostriedkov z platobného účtu daňovníka (t.j. Klient).
- (ii) V súlade s článkom 1.1.3(iv) Klient realizuje finančnú transakciu pre účely ZDFT. Keďže úhrada Platobnej inštrukcie Klientom cez internet banking je predmetom DFT podľa ZDFT, Platobná inštrukcia podlieha DFT.
- (iii) V súlade s § 6 písm. a) ZDFT bude sadzba dane vo výške 0,4 % zo sumy finančných prostriedkov odpísanej z platobného účtu Klienta pri úhrade Platobnej inštrukcie, najviac však vo výške 40,00 EUR za jednu finančnú transakciu, resp. úhradu jednej Platobnej inštrukcie.

3.2 Zneužitie práva

3.2.1 Klienti, ktorí využijú Služby pre účely Úhrady záväzkov sú vystavení potenciálnej daňovej výhode pri Úhrade záväzkov, a to úplným vyhnutím sa dani z finančných transakcií (t.j. pri Šekovej službe), resp. jej výrazným znížením (t.j. pri Dávkovej službe) (ďalej len „**Daňová výhoda**“). Napriek tomu, že Daňová výhoda sa dosahuje plne v súlade s jazykovým vyjadrením ZDFT (ako rozoberáme vyššie), správca dane v teórii môže na využitie Služieb pre účely Úhrady záväzkov nazerať cez prizmu zneužitia práva.

3.2.2 Podstatou konceptu tzv. zneužitia práva je vytvorenie možnosti zasiahnuť transakciu alebo mechanizmus (využitie Služieb pre účely Úhrady záväzkov) aj v prípade, ak táto transakcia alebo mechanizmus je formálne v súlade so zákonom, ale materiálne sa javí byť v rozpore s konceptom materiálnej spravodlivosti (spravodlivý výber daní).

3.2.3 V tejto súvislosti, keďže na správu dane z finančných transakcií sa v zmysle § 12 ods. 1 ZDFT použijú ustanovenia Daňového poriadku, správca dane môže siahnuť po kodifikovanej podobe zneužitia práva formulovanej v § 3 ods. 6 Daňového poriadku. Tento normatívny koncept sa skladá z dvoch častí:

- (i) pri uplatňovaní osobitných predpisov pri správe daní sa berie do úvahy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre zistenie, vyrubenie alebo vybratie dane („GAAR 1“); a
- (ii) na právny úkon, viacero právnych úkonov alebo iné skutočnosti uskutočnené bez riadneho podnikateľského dôvodu alebo iného dôvodu, ktorý odráža ekonomickú realitu a ktorých najmenej jedným z účelov je obchádzanie daňovej povinnosti alebo získanie takého daňového zvýhodnenia, na ktoré by inak daňový subjekt nebol oprávnený, sa pri správe daní neprihliada („GAAR 2“).

- 3.2.4 Využitím Služieb pre účely Úhrady záväzkov nedochádza k žiadnej simulácii ani disimulácii⁴, takže koncept GAAR 1 je možné v predmetnom prípade vylúčiť.
- 3.2.5 Správca dane však môže na využitie Služieb pre účely Úhrady záväzkov nazerať cez prizmu GAAR 2 a to v prípade, ak by, zjednodušene, považoval takéto konanie zo strany Klienta za nemajúce inú racionalizáciu ako dosiahnutie Daňovej výhody (*Subjektívny test*) a zároveň by to odporovalo účelu ZDFT (*Objektívny test*).
- 3.2.6 Detailnejšia jazyková konštrukcia GAAR 2 požaduje, aby správca dane neprihliadal na právny úkon (*využitie Služieb pre účely Úhrady záväzkov*) pokiaľ tento úkon nemá riadny podnikateľský dôvod alebo iný dôvod odrážajúci ekonomickú realitu (ďalej len „1. alinea“) a ktorého najmenej jeden z účelov je obchádzanie daňovej povinnosti alebo získanie takého daňového zvýhodnenia (ďalej len „2. alinea“) (ďalej len „Subjektívny test“), na ktoré by inak nebol daňový subjekt oprávnený (ďalej len „Objektívny test“). Subjektívny test a Objektívny test musia byť pre potreby aplikácia GAAR 2 splnené kumulatívne⁵.
- 3.2.7 Ak by chcel správca dane aplikovať na využitie Služieb pre účely Úhrady záväzkov GAAR 2 v prvom rade by sa musel vysporiadať s interpretáciou GAAR 2 v časti Subjektívneho testu, a to ústavne konformným spôsobom. Jeho interpretácia je totiž spojená s významnými interpretačnými nejasnosťami.⁶
- (i) Gramatický výklad GAAR 2 totiž vedie k nasledovným záverom. Pokiaľ podmienky 1. aliney a 2. aliney majú byť kumulatívne splnené (je medzi nimi spojka „a“), tak existencia akéhokoľvek dôvodu odrážajúceho ekonomickú realitu (v 1. alinei je spojka „alebo“) je dôvod pre nemožnosť aplikácie GAAR 2 (ďalej len „Výklad 1“). V takom prípade môžu byť akékoľvek dôvody iné ako daňové pre využitie Služieb (ďalej len „Dôvody využitia Služieb“) postačujúce, ak predstavujú akýkoľvek dôvod (bez ohľadu na jeho význam) odrážajúci ekonomickú realitu a Aplikácia GAAR 2 by tak bola vylúčená.
 - (ii) Ak by ale chcel správca dane ignorovať jazykový výklad, mohol by teoreticky prívlastok „riadny“ naviazať aj na druhú časť 1. aliney (t. j. ignorovať spojku „alebo“) a považovať za akýkoľvek dôvod odrážajúci ekonomickú realitu iba taký, ktorý je zároveň aj „riadny“ (ďalej len „Výklad 2“). V takom prípade by Dôvody využitia Služieb museli byť považované za riadne ekonomické dôvody.
 - (iii) Vychádzajúc z Krátkeho slovníka slovenského jazyka má prídavné meno „riadny“ význam ako napríklad: „normálny“, „aký má byť“, „náležitý“ alebo „primeraný“. Nielen zo slova „riadny“, ale aj z jeho synonym je možné vyvodiť, že tieto prídavné mená majú svoje antonymá. A teda, ak Dôvody využitia Služieb musia byť „riadne“, *a contrario* nemôžu byť také, ktoré „nie sú riadne“ alebo sú „nenormálne“, „nie také aké majú byť“, „nenáležité“ alebo „neprimerané“. Dôvody využitia Služieb by tak museli byť „nenormálne“, „nie také aké majú byť“, „nenáležité“ alebo „neprimerané“, aby sa GAAR 2 mohlo aplikovať.

⁴ K takejto situácii dochádza napríklad ak formálne označenie určitého právneho úkonu zastiera skutočný právny úkon (napríklad kúpna zmluva za 1 EUR zastiera darovaciu zmluvu).

⁵ Vyplýva z konštantnej judikatúry Súdneho dvora EÚ, ATAD Smernice ako aj z doktrinálneho výkladu k tejto téme v podmienkach SR.

⁶ Pozri napríklad článok o zneužití práva od Marcinčin M. v čísle 2/2020 Bulletinu Slovenskej komory daňových poradcov.

- (iv) Teoreticky ešte môžeme pripustiť výklad, kedy by správca dane nechcel vidieť medzi 1. alineou a 2. alineou požiadavku na ich kumulatívne naplnenie (t. j. ignoroval by spojku „a“), ale iba na ich vzájomné dopĺňanie a previazanosť. Takýto pohľad by však mohol viesť k absurdným záverom, pri ktorých by správca dane postihoval akúkoľvek transakciu s nejakým (aj keď marginálnym) daňovým motívom, keďže 2. alinea hovorí o akomkoľvek účele ako problematickom (ďalej len „Výklad 3“). Aplikáciu GAAR 2 na základe takéhoto výkladu je preto potrebné odmietnuť, lebo je zjavne absurdný, nelogický a aj nesúladný s tým ako na zneužitie práva nazerá právo EÚ (ako uvádzame nižšie).
- (v) Zároveň vychádzajúc zo štandardnej judikatúry Súdneho dvora EÚ⁷, ako aj Smernice ATAD, pre aplikáciu zákazu zneužitia práva zo strany správcu dane musí byť kumulatívne splnený tzv. subjektívny (*Subjektívny test*) a objektívny test (*Objektívny test*).
- (vi) Pre splnenie Subjektívneho testu je potrebné, aby Klienti využívali Služby na základe iných, ako ekonomicky autentických dôvodov a zároveň jedným z (hlavných) účelov je získanie daňovej výhody (*Daňová výhoda*).
- (vii) V súlade s pohľadom rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, GAAR 2 má postihovať iba tzv. „*wholly artificial structures*“⁸. Dôvody využitia Služieb nie je zjavne možné považovať za súčasť tzv. „*wholly artificial structures*“. Ak by teda správca dane interpretoval GAAR 2 v kontexte rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, subjektívny test by nebol naplnený nakoľko Klienti využívajú zákonom explicitne predpokladaný spôsob Úhrady záväzkov (ďalej „Výklad 4“).
- (viii) Na rozdiel od Súdneho dvora EÚ, Smernica ATAD hovorí o jednom z hlavných účelov. Česká judikatúra definuje hlavný účel ako taký, ktorý je v porovnaní s ostatnými účelmi neporovnateľne významnejší, a to až do takej miery, že z ostatných vytvára zanedbateľné účely⁹. GAAR 2 by sa tak mal vykladať tak, že požaduje pre Aplikáciu GAAR 2, aby jeden z hlavných účelov využitia Služieb bol daňový motív (*Daňová výhoda*) (ďalej „Výklad 5“).
- (ix) V súvislosti s Výkladom 5 je teda potrebné si položiť otázku, či by k využitiu Služieb došlo aj v prípade, ak by neviedlo k Daňovej výhode. Zodpovedanie tejto otázky je potrebné testovať s ohľadom na konkrétne nastavenie konkrétneho Klienta.

3.2.8 Interpretácia GAAR 2 je tak podrobená významným výzvam, čo by sa v praxi mohlo prejavíť svojvoľnejšou interpretáciou zo strany správcu dane. Dane je však možné ukladať a vyberať len zákonom alebo na základe zákona, čo sa deje v rámci legislatívneho procesu na základe zákonom stanoveného postupu. Iba pri dodržaní zákonných podmienok možno určenie predmetu a rozsahu zdanenia považovať za legitímne. Je preto úplne neprípustné, aby predmet zdanenia, teda to, čo má byť zdanené a odňaté z majetkovej sféry Klientov bolo určené akýmkoľvek iným spôsobom mimo moci zákonodarnej (napríklad mocou výkonnou - správcom dane pri ľubovoľnom výklade GAAR 2).¹⁰

⁷ Súdny dvor EÚ: C-110/99, C-255/02, C-32/03 alebo C-196/04.

⁸ Súdny dvor EÚ: C-196/04, ECJ C-39/13, C-40/13 alebo C-41/13 - rozhodnutia sú v súvislosti so základnými právami jednotného trhu a to najmä právo usadzovania sa.

⁹ Rozsudok NSS sp.zn. 2 Afs 178/2005-64, časť V.

¹⁰ Najvyšší správny súd ČR, 5Afs/45/2011.

- 3.2.9 Z tejto maximy potom vyplýva, že pri ukladaní a vymáhaní daní podľa zákona, teda pri *de facto* odnímaní časti nadobudnutého vlastníctva, sú orgány verejnej moci (t.j. správca dane) povinné šetriť podstatu a zmysel základných práv a slobôd. Inak povedané, v prípade pochybností o výklade sú povinné orgány verejnej moci postupovať miernejšie- *in dubio mitius*. Ústavný súd SR túto zásadu vo svojom náleze formuloval takto: „za situácie, kde právo umožňuje rozdielny výklad, nemožno pri riešení prípadu obísť fakt, že na poli verejného práva (daňového práva) štátne orgány môžu konať len to, čo im zákon výslovne umožňuje (na rozdiel od občanov, ktorí môžu konať všetko, čo nie je zakázané)“.¹¹
- 3.2.10 Zo zásady zákonnosti a princípov *in dubio mitius* vyplýva ďalšie výkladové pravidlo. Je totiž vecou a zodpovednosťou štátu (zákonodarcu), aby v prípade, že chce určitú daň zaviesť a vybrať, určil podmienky stanovenia a výberu tejto dane jednoznačne a určito (t.j. podmienky pre aplikáciu GAAR 2). Ak sa mu to nepodarí, musí počítať s tým, že pri výklade príslušného ustanovenia daňového predpisu súd uprednostní tú alternatívu (napríklad Výklad 1), ktorá nezasahuje, resp. čo najmenej zasahuje do vlastníckeho práva daňovníka (t.j. Klientov), a to dokonca aj v prípade, že taký výklad bude v rozpore so základnými (štrukturálnymi či inými) princípmi príslušnej dane (t.j. dôjde k daňovej výhode, ktorú správca dane bude považovať za nelegitímnu).¹²
- 3.2.11 Požiadavku na jasne formulované pravidlá v oblasti daňového práva požaduje aj daňová teória. Podľa daňovej teórie by každá daňová norma mala jasne vymedzovať tzv. základné daňové náležitosti (alebo základné prvky), ktorými sú subjekt, objekt, základ a sadzba dane¹³. Uvedené len potvrdzuje, že v situácií, ak existuje viacero možných výkladov, mal by byť uprednostnený ten, ktorý je najviac v prospech daňovníka. V predmetnom prípade je to Výklad 1.
- 3.2.12 To však ale neznamená, že akákoľvek, iná ako daňová, racionalizácia, je postačujúca. Podľa nášho názoru ešte v pozadí existuje základný právny princíp zneužitia práva, ktorý existuje bez toho, aby bol normatívne ukotvený v zákone. Jeho aplikácia je však podľa nášho názoru veľmi limitujúca, a to aj v kontexte výkladového pravidla *lex posterior derogat legi priori* alebo *lex specialis derogat legi generali*. Išlo by teda len o akúsi záchrannú brzdu štátu aplikovateľnú iba vo veľmi výnimočných situáciách¹⁴¹⁵.
- 3.2.13 Zákaz zneužitia práva je tak *ultima ratio* (posledné možné riešenie), ktoré je tak potrebné aplikovať veľmi reštriktívne¹⁶. V praxi má k jeho aplikácii dochádzať iba v prípadoch, ak ide o elementárne zjavnú snahu daňovníka použiť formálny alebo až „nerozumný“ výklad právnej normy. Ak však vzniknú nejaké, čo i len mierne, ale zdôvodnené pochybnosti, je potrebné akceptovať spôsob aplikácie právnej normy ako použil daňovník (t.j. Klient).¹⁷

¹¹ Ústavný súd SR, sp.zn. I. ÚS 241/07.

¹² Najvyšší správny súd ČR, sp.zn. 7Afs/54/2006. 7Afs/301/2016.

¹³ Pauličková A. a Grúň L., Finančné právo na Slovensku, 2007, str. 62.

¹⁴ Pozri napríklad rozsudok Najvyššieho správneho súdu ČR: 9 Afs 57/2015-120.

¹⁵ Koniec koncov takýto výklad je aj v súlade s materiálno-racionálnym poňatím legitimity práva na základe tzv. Radbruchovej formuly: „Konflikt medzi spravodlivosťou a právnou istotou možno zrejme riešiť len tak, že pozitívne právo, zaistené podpismi a mocou, má prednosť aj vtedy, keď je obsahovo nespravodlivé a neúčelné, pravdaže výmúč prípad, keď rozpor medzi pozitívnym zákonom a spravodlivosťou dosiahne takej neznesiteľnej miery, že zákon ako „nenáležitý právo“ musí spravodlivosti ustúpiť“ (G. Radbruch: *Zákonné neprávne a nadzákonné právo*. Praha. 2012).

¹⁶ Uznesenie Nejvyššího správního soudu ČR sp. zn. 1 As 70/2008-74 a pozri ďalej Rozsudok Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Afs 54/2006-155.

¹⁷ KOHAJDA, M., Zneužití práva v aktuálním českém daňovém právu a judikatuře. In: BOHÁČ, Radim (ed.): Aktuální otázky financí a finančního práva z hlediska fiskální a monetární podpory hospodářského růstu v zemích střední a východní Evropy po roce 2010, 2010, str. 888.

- 3.2.14 Sme tak toho názoru, že aplikácia GAAR 2 by mala byť v súvislosti s ZDFT veľmi zdržanlivá. Tomuto názoru prisvedčuje aj základný interpretačný princíp v oblasti verejného práva podľa ktorého, ak aj existuje 5 rôznych výkladov (t.j. Výklad 1 – 5 pre účely interpretácie GAAR 2) a štát tak nezabezpečí dostatočnú mieru právnej istoty daňovníkovi (t.j. Klientom) vo forme jednoznačných a určitých právnych noriem ukladajúcich daňovú povinnosť alebo ak takéto normy absentujú, bude to štát, kto prípadne musí znášať následok aj v podobe výpadku určitých daňových príjmov (*Daňová výhoda*), pokiaľ súd nejednoznačnosť alebo absenciu daňových predpisov vyloží v prospech daňovníka¹⁸ (*in dubio contra fiscum* – v pochybnostiach v neprospech správcu dane).¹⁹
- 3.2.15 A teda aplikáciu GAAR 2 v kontexte naplnenia Subjektívneho testu je možné naplniť iba v prípade, ak by zo strany Klienta bolo vyhnutie sa DFT zjavným hlavným motívom pre využitie Služieb. Ak by aj v nejakom konkrétnom prípade Klienta došlo k situácii, že by mu využívanie Služieb nedávalo žiadny alebo poskytovalo minimálny, iný ako daňový, zmysel, a teda hlavným účelom ich využitia by bolo dosiahnutie daňovej výhody v podobe vyhnutia sa DFT, Subjektívny test by mohol byť naplnený. To však nepostačuje. Pre použitie GAAR 2 je potrebné naplniť aj Objektívny test.
- 3.2.16 Pri Objektívnom teste sa skúma objektívny účel, a teda účel, ktorého dosiahnutie sleduje pomyselný racionálny zákonodarca a ktorý dokáže identifikovať každý priemerný adresát právnej normy. Využíva sa pritom text a systematika právnej normy²⁰. Obsah právnej normy tak vie byť vo všeobecnosti závislý nielen od samotného textu, ale aj od iných faktorov, ktoré dotvárajú takýto teologický rozmer interpretácie (napríklad subjektívny účel, inštrumentálna funkcia alebo legislatívna technika).
- 3.2.17 ZDFT je z hľadiska typológie právnych noriem technická právna norma s jednoduchou štruktúrou a relatívne jednoduchým obsahom. ZDFT nebol výsledkom štandardného legislatívneho procesu, a tak potenciál odhalenia jeho subjektívneho účelu (t. j. súčasť historického výkladu) ako aj jeho inštitucionálna funkcia sú značne oslabené.
- 3.2.18 Pri absencii poznania inštrumentálnej funkcie z hľadiska transparentnejšieho zdôvodnenia osobnej a vecnej pôsobnosti ZDFT²¹ sa zároveň javí byť výklad realizovaný spôsobom smerujúcim k dosiahnutiu spravodlivosti (*spravodlivý výber daní*)²² objektívne ťažko realizovateľný. To potvrdzuje aj skutočnosť, že ZDFT absentuje horizontálna spravodlivosť (t. j. niektoré typy platieb sú predmetom ZDFT (napríklad bankový prevod finančných prostriedkov) a niektoré nie (napríklad platba v hotovosti)). A teda do popredia sa preto musí dostať taký výklad ZDFT, ktorého podkladom je názor, že právo spravodlivé byť nemusí (t. j. pozitivistická teória).
- 3.2.19 Zároveň v súvislosti s legislatívnou technikou, ktorú zvolil zákonodarca pri konštruovaní ZDFT a ktorá predstavuje veľmi konkrétne vymedzenie osobnej a vecnej pôsobnosti ZDFT sa vynára otázka ako veľmi je zneužitie práva ako právny princíp aplikovateľné u právnej normy, ktorá kladie dôraz na veľmi konkrétne vymedzenie osobnej a vecnej pôsobnosti a menej (alebo takmer vôbec) sa nesústreďuje do aplikácie princípov a zásad. Najvyšší

¹⁸ Najvyšší správny súd ČR, sp. zn. 7Afs/54/2006.

¹⁹ Najvyšší správny súd ČR, sp. zn. 2Afs/16/2011.

²⁰ R. Procházka, R. Káčer: *Teória práva*. Bratislava. 2019.

²¹ Legislatívny vývoj ZDFT je spojený s kontinuálnym dopĺňaním a vyjasňovaním ohľadom subjektov a finančných transakcií, ktoré dani z finančných transakcií nepodliehajú bez toho, aby k tomu bolo doplnené zdôvodnenie.

²² Takýto výklad práva preferujú tzv. jusnaturalisti.

správny súd ČR k tomu poznamenal: „Jestliže, jak je tomu typicky v právu procesním, právní řád stanoví relativně přesné, svým způsobem ‚technické‘ postupy, lhůty či podmínky pro uplatňování práva, a tedy právě za účelem dosažení co největší míry právní jistoty přináší co možná nejpresnější a nezřídka velmi detailní právní regulaci, je zásadně vyloučeno, aby naplnění uvedených postupů, využití lhůt či splnění podmínek pro uplatnění práva mohlo být posuzováno jako zneužití práva.“²³

- 3.2.20 Aj keď sa tento rozsudok týkal procesného práva, nie je dôvod, aby sa neaplikoval aj na právo hmotné (t.j. ZDFT)²⁴. Samozrejme, ako už bolo naznačené aj vyššie, takýto právny formalizmus neplatí vždy a všade, lebo sa tým riskuje, že právo sa stane predmetom odcudzenia a absurdity²⁵. Na druhej strane, ak sa pravidlá (napríklad výnimky podľa ZDFT) majú vykladať striktné, nevyhnutne to neznamená, že sa musia aplikovať slepo, mechanicky, bez ohľadu či dokonca priamo v rozpore s účelom a na nápadne neúmernú ťarchu ich adresátov (t.j. štátu pri ZDFT v súvislosti s predmetom tohto stanoviska)²⁶.
- 3.2.21 V súvislosti so skúmaním objektívneho účelu (t.j. Objektívny test) ZDFT prostredníctvom jeho textu a systematiky je možné predpokladať, že zákonodarca nám chcel detailným výpočtom výnimiek z hľadiska jeho vecnej a osobnej pôsobnosti naznačiť potrebu zdaňovania iba tých finančných transakcií, ktoré ZDFT explicitne nevylučuje bez poskytnutia vyššieho zmyslu. Presne z toho dôvodu je napríklad vyňatá platba v hotovosti, Poštovým poukazom alebo zdaňovanie využívania platobnej karty je významne menšie ako finančné transakcie²⁷.
- 3.2.22 ZDFT objektívne nemá jednoznačne ukotvený svoj objektívny účel. Nie je jasná jeho inštitucionálna funkcia a v značnej miere mu absentuje vnútorná morálka.²⁸ V takomto prostredí nie je možné považovať za konanie odporujúce účelu zákona také konanie daňovníka, ktorý nahrádza finančné transakcie platbou v hotovosti alebo platbami platobnými kartami s cieľom eliminovať dopad efektu DFT.
- 3.2.23 A teda *argumentum a simili* v rozpore s objektívnym účelom nemôže byť ani snaha Klienta vyhnúť sa dani z finančnej transakcii využitím Služieb pre účely Úhrady záväzku.
- 3.2.24 Môže byť vôbec v rozpore s účelom ZDFT, ak daňovník (Klient) využíva priestor, ktorý mu ZDFT (úmyselne) explicitne poskytol? Klient nemá povinnosť počínať si tak, aby maximalizoval daňový príjem štátu.²⁹
- 3.2.25 Z vyššie uvedeného je tak možné uzavrieť, že na využitie Služieb pre účely Úhrady záväzkov nie je možné aplikovať GAAR (*zneužitie práva*) a to hlavne z toho dôvodu, že takéto konanie nie je v rozpore s účelom ZDFT.

²³ Rozsudek NSS ze dne 4. 5. 2011, čj. 7 Afs 4/2011-72

²⁴ Napríklad právny teoretik Frederick Schauer obhajoval prečo je lepšie, ak orgány verejnej moci (napríklad správcovia dane) rozhodujú na základe pravidiel a nie na základe účelov. Sám však pripúšťa možnosť vo výnimočných prípadoch siahnuť po účele zákona (F. Schauer: *Playing by the Rules: A philosophical examination of rule-based decision making in law and in life*- Oxford. 1991).

²⁵ Nález Ústavného súdu ČR: ÚS 33/97.

²⁶ F. Atria: *On Law and Legal Reasoning*, Oxford, 2001.

²⁷ Potvrdzuje to aj analýza ZDFT cez osobnú pôsobnosť, ktorá neposkytuje žiadne zdôvodnenie. Pozri článok *Koncept daňovníka so zreteľom na vybrané aspekty právnických osôb* od Jána Vajcika v Bulletin Slovenskej komory daňových poradcov 02/2025.

²⁸ Je nepresný, nejasný, niekde netransparentný a niekde splniteľný, čo potvrdzujú kritické reakcie zo strany poradcov ako aj kontinuálne novelizácie ZDFT pred nadobudnutím jeho účinnosti.

²⁹ Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Sžfk/27/2017

4 REZERVÁCIE

4.1 Toto právne stanovisko bolo vypracované na základe týchto rezervácií:

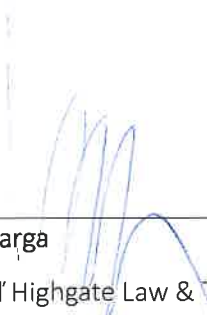
- (a) Highgate Law & Tax nevyjadruje žiadny názor k právnym, daňovým alebo akýkoľvek iným otázkam, ktoré nie sú explicitne predmetom tohto stanoviska.
- (b) Toto stanovisko nemôže byť interpretované širšie ako je rozsah exaktne adresovaných otázok a tém, ktorým toto stanovisko špecificky venuje pozornosť.
- (c) Highgate Law & Tax nevykoná žiadnu previerku toho, či akýkoľvek predpoklad uvedený v tomto stanovisku je pravdivý a na akýkoľvek takýto predpoklad sa tak pre účely tohto stanoviska hľadí automaticky ako na pravdivý.
- (d) Vo viacerých prípadoch je slovenské právo a jeho interpretácia nejasné alebo neurčité alebo podlieha častým zmenám. Highgate Law & Tax tak nenesie žiadnu zodpovednosť za takéto zmeny uskutočnené po dátume tohto stanoviska, a to aj v prípade, ak by takéto zmeny mali retroaktívne účinky.
- (e) Vzhľadom na stav slovenskej justície a finančnej správy (aj v dôsledku celospoločenskej personálnej a odbornej krízy) býva oblasť daňového práva vrátane interpretácie príslušných právnych predpisov najmä zo strany orgánov finančnej správy z času na čas nekonzistentná s tým, čo je možné vzhľadom na pramene práva v právnom štáte rozumne očakávať. Highgate Law & Tax preto nenesie zodpovednosť za akýkoľvek prejav rozšírenej svojvôle zo strany orgánov verejnej správy pri výklade príslušných právnych predpisov.
- (f) Toto stanovisko vychádza z právneho stavu, ktorý je platný a účinný na území Slovenskej republiky ku dňu tohto stanoviska. Highgate Law & Tax nie je povinný informovať prevádzkovateľa Služieb o akýchkoľvek zmenách, ktoré môžu mať vplyv na akýkoľvek názor uvedený v tomto stanovisku.
- (g) Toto stanovisko sa spravuje slovenským právom a slovenské súdy majú výlučnú právomoc rozhodovať akékoľvek spory vyplývajúce z tohto stanoviska.
- (h) Toto stanovisko je vydané Highgate Law & Tax, ktoré za jeho obsah zodpovedá. Žiadna fyzická osoba nezodpovedá za obsah tohto stanoviska.

5 DEFINÍCIE

1. alinea	má význam uvedený v článku 3.2.6;
2. alinea	má význam uvedený v článku 3.2.6;
Biznis model	má význam uvedený v článku 1.1.1 až 1.1.5;
Daňová výhoda	má význam uvedený v článok 3.2.1;
Daňový poriadok	je zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnosti znení;
Dávková služba	má význam uvedený v článku 1.1.1;

DFT	je daň z finančných transakcií v zmysle ZDFT;
Dôvody využitia Služieb	má význam uvedený v článku 3.2.7(i);
EÚ	je Európska únia;
GAAR 1	má význam uvedený v článku 3.2.3(i);
GAAR 2	má význam uvedený v článku 3.2.3(ii);
Highgate Law & Tax	je spoločnosť Highgate Law & Tax, s. r. o., so sídlom: Nivy Tower, Mlynské Nivy 5, 812 09 Bratislava, IČO: 51 477 262;
Klient alebo Klienti	je/sú používateľ/lia Služieb poskytovaných prostredníctvom Transakcio.sk;
Legislatívne pravidlá tvorby zákonov	je uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky č. 19/1997 Z. z. k návrhu legislatívnych pravidiel tvorby zákonov;
NR SR	je Národná rada Slovenskej republiky;
Objektívny test	má význam uvedený v článku 3.2.6;
Platobná inštrukcia	má význam uvedený v článku 1.1.3(iv);
Poštový preukaz	má význam uvedený v článku 1.1.2(ii);
SFTP	je bezpečný protokol prenosu súborov (ang. SSH File Transfer Protocol);
Služby	má význam uvedený v článku 1.1.1;
Smernica ATAD	je Smernica Rady (EÚ) 2016/1164 z 12. júla 2016, ktorou sa stanovujú pravidlá proti praktikám vyhýbania sa daňovým povinnostiam, ktoré majú priamy vplyv na fungovanie vnútorného trhu;
SR	je Slovenská republika
Subjektívny test	má význam uvedený v článku 3.2.6;
Súdny dvor EÚ	je spoločným justičným orgánom Európskej únie;
Šeková služba	má význam uvedený v článku 1.1.1;
Transakcio.sk	je prevádzkovateľ služby, ktorá je predpokladaná webovou stránkou www.transakcio.sk ;
Úhrada záväzkov	má význam uvedený v článku 1.1.1;
Výklad 1	má význam uvedený v článku 3.2.7(i);

Výklad 2	má význam uvedený v článku 3.2.7(ii);
Výklad 3	má význam uvedený v článku 3.2.7(iv);
Výklad 4	má význam uvedený v článku 3.2.7(vii);
Výklad 5	má význam uvedený v článku 3.2.7(viii);
Zákon o poštových službách	je zákon č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
ZDFT	je zákon č. 279/2024 Z. z. o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov;

JUDr. Ing. Peter Varga

advokát a konateľ Highgate Law & Tax

